

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.005.04.2015
P/15/067

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura we Wrocławiu
ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław
T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50
lwr@nik.gov.pl

G.P.R. 1.1.1.1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/067 - Finansowanie ulg na przejazdy komunikacją autobusową i kolejową
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontrolerzy	1. Ksymena Kramarczyk - Rosiak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93978 z dnia 13.03.2015 r. (dowód: akta kontroli str.1-2) 2. Grzegorz Fikus, młodszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93977 z dnia 13.03.2015 r. (dowód: akta kontroli str.3-4)
Jednostka kontrolowana	„BESKID” Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Jan Kumorowicz (zwane dalej: PW BESKID lub Przedsiębiorstwo).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jan Kumorowicz ¹ . (dowód: akta kontroli str.5-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości² działalność PW BESKID w zakresie naliczania i wykorzystania dopłat do biletów ulgowych w ramach krajowej komunikacji autobusowej w latach 2013-2014.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Na ocenę ogólną działalności PW BESKID istotny wpływ miały oceny cząstkowe (negatywna w zakresie przestrzegania wymagań niezbędnych do uzyskania dopłat, pozytywna w zakresie ewidencji sprzedaży biletów ulgowych i pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie sporządzania wniosków o przekazanie dopłat i ich rozliczenie), a także stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości polegające na: [1] nieuprawnionym pobraniu dopłat do ulgowych przewozów pasażerskich prowadzonych w okresie od września do grudnia 2014 r. na linii Wrocław – Syców – Ostrzeszów w łącznej kwocie 14,3 tys. zł, w sytuacji niespełnienia warunku określonego w art. 8a ust 4 pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego³ oraz w §3 pkt 1 umowy zawartej z Zarządem Województwa Dolnośląskiego, [2] nieuprawnionej zmianie podmiotu prowadzącego serwis dwóch skontrolowanych kas rejestrujących EMAR-105 oraz niepoinformowanie o tym fakcie właściwego naczelnika urzędu skarbowego, czym naruszono postanowienia § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie kas rejestrujących⁴, [3] nieprzestrzeganiu zasad określonych w umowach

¹ Prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą „BESKID” Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Jan Kumorowicz.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Dz.U. z 2012 r., poz. 1138 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2013 r. poz. 363.

z Zarządem Województwa Dolnośląskiego na przekazywanie dopłat do przewozów ulgowych w zakresie: przekroczenia terminu złożenia wniosku o przedłużenie umowy z 2011 r., niezachowania wymaganej formy załącznika nr 1 do umowy z 2014 r. poprzez jego niepodpisanie i niepełne wypełnienie; składania miesięcznych rozliczeń dopłat z przekroczeniem wymaganego terminu; zaniechania obowiązku pełnej archiwizacji danych dotyczących sprzedaży biletów ulgowych i rozliczonych z tego tytułu dopłat; [4] niezgodności pomiędzy cennikami dostępnymi w pojazdach, na stronie internetowej oraz dostarczonymi do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, w tym brak aktualności wykazanych w nich ulg ustawowych, [5] błędnym wykazaniu w Podatkowej Księdze Przychodów i Rozchodów kwoty dopłaty do przewozów ulgowych za marzec 2014 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przestrzeganie przez przewoźnika wymagań niezbędnych do uzyskania dopłat

1.1 Struktura organizacyjna podmiotu i system kontroli

Opis stanu
faktycznego

PW BESKID prowadzone było, jako jednoosobowa działalność gospodarcza od 16 maja 1996 r.⁵. W Przedsiębiorstwie nie funkcjonowała wydzielona komórka organizacyjna odpowiedzialna za prowadzenie kontroli wewnętrznej. Zadania w zakresie m.in. nadzoru nad sprzedażą biletów jednorazowych i miesięcznych oraz bieżących kontroli w busach i autobusach Przedsiębiorstwa powierzone zostały kierownikowi transportu. Ponadto działania kontrolne na rzecz PW BESKID prowadzone były przez firmę zewnętrzną. Przedmiotem zawartych z firmą kontrolerską umów⁶ było wykonywanie usługi kontroli w pojazdach Przedsiębiorstwa oraz windykacja, w tym dochodzenie na drodze sądowej i egzekucyjnej należności z tytułu jazdy bez ważnego biletu i opłaty za przejazd.

(dowód: akta kontroli str. 5-7, 615, 636-639, 640-643)

Kierownik transportu swoją działalność w zakresie kontroli dokumentował poprzez sporządzanie okresowych raportów i protokołów dotyczących bieżącej działalności Przedsiębiorstwa, przedkładanych jego właścicielowi. W dokumentach tych wskazano m.in. na sporadyczne nieprawidłowości w sprzedaży biletów ulgowych przez kierowców, w tym braki weryfikacji dokumentów uprawniających do ulgi, braki legitymacji, stosowanie nieprawidłowej ulgi. W protokołach i raportach nie wskazywano jednakże szczegółów pozwalających na zidentyfikowanie danego przypadku i sposobu jego rozstrzygnięcia.

(dowód: akta kontroli str. 616-627)

Firma zewnętrzna dostarczała Przedsiębiorstwu miesięczne informacje (zestawienia) o ilości przeprowadzonych kontroli umożliwiające identyfikację daty, godziny i miejsca kontroli, numeru kursu, relacji, kierowcy, ilości osób w pojeździe oraz uwag dotyczących stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości. Analiza ww. informacji wykazała, iż część przypadków ujawnienia przejazdów osób, które nie posiadały ważnych dokumentów uprawniających do biletu ulgowego została wyjaśniona. W pozostałej części z uwagi na zakończenie spraw, dokumentacja źródłowa została zniszczona, wobec czego nie zweryfikowano sposobu ich rozpatrzenia.

(dowód: akta kontroli str. 644-681, 682-688, 689-690)

⁵ Nr ewidencyjny 85932.

⁶ Umowy z dnia 6 czerwca 2012 r. oraz 2 stycznia 2014 r.

W Przedsiębiorstwie w badanym okresie obowiązywały następujące regulaminy: „Regulamin przewozu osób w krajowej komunikacji regularnej” jak również „Regulamin kontroli oraz weryfikacji uprawnień do korzystania z ulgowych przejazdów – Procedura kontroli biletów obowiązująca w P.W. BESKID”. Pierwszy z ww. regulaminów wprowadzał m.in. obowiązek dla pasażerów do okazywania kierowcy oraz osobom uprawnionym podczas kontroli w czasie podróży, dokumentów uprawniających do korzystania z ulgowego lub bezpłatnego przejazdu, zgodnie z odpowiednimi przepisami. Drugi regulamin określał zasady prowadzenia kontroli dokumentów uprawniających do przejazdu pojazdami Przedsiębiorstwa, w tym m.in. obowiązek pasażerów korzystających z przejazdów ulgowych do legitymowania się uprawniającym do tego dokumentem oraz wysokość opłaty dodatkowej za przejazd bez ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu⁷.

(dowód: akta kontroli str. 589-597, 598-599)

W badanym okresie Przedsiębiorstwo nie było kontrolowane przez instytucje zewnętrzne⁸ w zakresie dotyczącym m.in. przestrzegania wymogów do otrzymania dopłat, kontroli prawidłowości sprzedaży biletów ulgowych oraz ich ewidencji, sporządzania i rozliczania wniosków o dopłaty.

(dowód: akta kontroli str. 8-15, 58-64, 74-82, 628-635)

1.2 Przestrzeganie wymagań niezbędnych do uzyskania dopłat

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym⁹ (dalej: *ustawa o transporcie*), PW BESKID prowadziło w badanym okresie działalność w zakresie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób na podstawie licencji nr 0048249 udzielonej Przedsiębiorstwu przez Prezydenta Wrocławia w dniu 9 stycznia 2008 r. i ważnej do 19 czerwca 2032 r.¹⁰

(dowód: akta kontroli str. 16)

Warunki nabywania przez przewoźnika uprawnień do otrzymywania dopłat do prowadzonych krajowych przewozów autobusowych osób z tytułu stosowania obowiązujących ulg ustawowych w przewozach pasażerskich określone zostały w art. 8a ust 4 pkt 1, 2, i 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do

⁷ W przypadku PW BESKID opłata dodatkowa za przejazd bez ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu wynosiła czterdziestokrotność ceny najtańszego biletu jednorazowego normalnego, co było zgodne § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 20 stycznia 2005 r. w sprawie sposobu ustalania wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób, zabranych ze sobą do przewozu rzeczy i zwierząt oraz wysokości opłaty manipulacyjnej (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 117)

⁸ Tj. m.in.: Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu oraz Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu i Urząd Miasta Wrocławia, jak też właściwy Urząd Kontroli Skarbowej.

⁹ Dz. U. z 2013 r., poz. 1414 ze zm.

¹⁰ Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o transporcie, podjęcie i wykonywanie transportu drogowego wymaga uzyskania zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego. Zgodnie z art. 5 ust. 3 ww. ustawy, zezwolenia udziela się na czas nieoznaczony. Wymóg posiadania zezwolenia obowiązuje od 15 sierpnia 2013 r. w związku z nowelizacją ustawy o transporcie drogowym polegającą na implementacji przepisów tzw. unijnego pakietu drogowego. Istotą nowelizacji było wprowadzenie nowych zasad wykonywania przewozów drogowych, w tym zasad dostępu do zawodu przewoźnika drogowego oraz do rynku krajowego i międzynarodowego transportu drogowego. Zamiast dotychczasowej licencji od przewoźników krajowych wymagane jest zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego. W myśl postanowień art. 104 ust. 1 ustawy o transporcie zezwolenia na wykonywanie transportu drogowego udzielone przed 15 sierpnia 2013 r. zachowują moc.

ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego¹¹ (dalej: ustawa o ulgach).

Zgodnie z art. 8a ust. 4 pkt 1 ustawy o ulgach, PW BESKID w badanym okresie (lata 2013-2014) posiadało zezwolenia na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym (zwane dalej: zezwoleniami) w ramach czterech linii regularnych, tj. [1] linii: Jelcz Laskowice - Czernica - Wrocław¹² [2]; Wrocław - Jawor - Złotoryja¹³ [3]; Nowa Ruda - Kłodzko - Ząbkowice Śląskie - Wrocław¹⁴ [4] Wrocław - Syców - Ostrzeszów¹⁵. Na wniosek Przedsiębiorstwa, decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 7 sierpnia 2014 r. wygaszone zostało zezwolenie nr PP/0000505 na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym w ramach linii Wrocław - Syców - Ostrzeszów.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 1 lit. f ustawy o transporcie, zezwolenia te wydane zostały przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego, z zachowaniem trybu określonego w art. 21 i 22 ww. ustawy - tj. na podstawie złożonego przez Przedsiębiorcę wniosku i wymaganych dokumentów. Wydane zezwolenia były zgodne z obowiązującymi formularzami wskazanymi w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 6 marca 2014 r. w sprawie wzorów zezwoleń na wykonywanie krajowych i międzynarodowych przewozów drogowych osób oraz wypisów z zezwoleń¹⁶.

(dowód: akta kontroli str. 17-38, 74-82, 181, 600)

PW BESKID zawarło umowy z Zarządem Województwa Dolnośląskiego, wymagane art. 8a ust. 4 pkt 3 ustawy o ulgach, określające zasady przekazywania przewoźnikowi dopłat, w tym w dniu 11 stycznia 2011 r. umowę nr DT-D/238/11¹⁷ na okres od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2013 r. (zwaną dalej Umową o dopłaty z 2011 r.) i w dniu 28 stycznia 2014 r. umowę nr DT-D/115/14 na okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2015 r. (zwaną dalej Umową o dopłaty z 2014 r.).

(dowód: akta kontroli str. 39-57)

PW BESKID spełniało, wynikające z art. 8a ust. 4 pkt 2 ustawy o ulgach, wymagania dotyczące kas rejestrujących stosowanych przy sprzedaży biletów. Na podstawie oględzin przeprowadzonych w autobusach Przedsiębiorstwa¹⁸ (obsługujących trasy Jelcz Laskowice - Czernica - Wrocław oraz Nowa Ruda - Kłodzko - Ząbkowice Śląskie - Wrocław), ustalono iż kasy rejestrujące stosowane przy sprzedaży biletów w tych pojazdach, wyposażone były w program uwzględniający ulgi ustawowe, posiadający pozytywną opinię Ministra Finansów. Kasy rejestrujące były sprawne (co potwierdzono wydrukiem kontrolnym). Na kasach naniesiono w sposób trwały numery ewidencyjne nadane przez Naczelnika Urzędu Skarbowego Wrocław Psie Pole. Kierowcy pojazdów posiadali licencję, zezwolenie, rozkład jazdy i cenniki. Pojazdy posiadały aktualne badania techniczne.

¹¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 1138 ze zm.

¹² Zezwolenie nr PP/0000046 z dnia 20 grudnia 2011 r., obowiązujące do 19 grudnia 2016 r.

¹³ Zezwolenie nr 0002433/4 z dnia 8 grudnia 2013 r., z datą obowiązywania do 1 czerwca 2015 r., poprzedzone zezwoleniami nr 0002433/3 z dnia 3 stycznia 2013 r. oraz nr 0002433/2 z dnia 10 kwietnia 2012 r.

¹⁴ Zezwolenie nr 0002477/2 z dnia 20 czerwca 2012 r., obowiązujące do 30 listopada 2015 r.

¹⁵ Zezwolenie nr PP/0000505 z dnia 13 października 2013 r., z datą obowiązywania do 31 grudnia 2016 r., poprzedzone zezwoleniem nr P/0000505/1 z dnia 23 marca 2011 r. obowiązującym do 12 października 2013 r.

¹⁶ Dz. U. z 2014 r., poz. 402.

¹⁷ Zmienionej aneksem nr 1 z dnia 26 października 2011 r. obowiązującym od 1 października 2011 r. i aneksem nr 2 bez wskazania daty zawarcia obowiązującym 1 kwietnia 2012 r.

¹⁸ KASSBOHRER SETRA o nr rejestracyjnych KNT 6GU7 oraz BOVA o nr rejestracyjnym KNT JM80

Rozkłady jazdy znajdujące się w posiadaniu kierowców (będące częścią zezwoleń) uwzględniały przystanki, godziny odjazdów środków transportowych, długość linii komunikacyjnych i odległości pomiędzy przystankami, kursy oraz liczbę pojazdów niezbędnych do wykonywania codziennych przewozów, zgodnie z rozkładem jazdy.

(dowód: akta kontroli str. 17-23, 28-29, 35-38, 58-64, 501-508, 509-516)

Zasady korzystania z obiektów dworcowych i przystanków zostały uzgodnione przez PW BESKID z ich właścicielami lub zarządcami w trakcie procedury ubiegania się o zezwolenia na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym na obsługiwane linie.

(dowód: akta kontroli str. 600)

Cenniki opłat za bilety jednorazowe zostały podane do publicznej wiadomości w miejscu sprzedaży biletów (autobusach). Do cenników opłat umieszczonych w autobusach załączone były tabele zniżek ustawowych do biletów ulgowych, dostępne dla pasażerów, określające wysokość oraz uprawnień do ulgi.

(dowód: akta kontroli str. 501-508, 509-516)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W okresie od września do grudnia 2014 r. PW BESKID nie spełniało, określonego w art. 8a ust. 4 pkt 1 *ustawy o ulgach*, oraz § 3 pkt 1 Umowy o dopłaty z 2014 r., warunku uzyskania dopłat z tytułu stosowania ustawowych ulg w przewozach pasażerskich na linii Wrocław - Syców - Ostrzeszów. Zgodnie z ww. warunkiem, uprawnienie do otrzymywania takich dopłat przysługuje bowiem przewoźnikowi, który posiada zezwolenie na wykonywanie przewozów regularnych osób w krajowym transporcie drogowym, wydane zgodnie z przepisami *ustawy o transporcie*. Natomiast wydane dla PW BESKID w dniu 13 października 2013 r. zezwolenie nr PP/0000505 na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym w ramach linii regularnej Wrocław - Syców - Ostrzeszów zostało wygaszone, na wniosek Przedsiębiorstwa, decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 7 sierpnia 2014 r. Tym samym Przedsiębiorstwo w okresie od września do grudnia 2014 nie posiadało ważnego zezwolenia na wykonywanie przewozów pasażerskich na tej linii. Pomimo braku wymaganego zezwolenia Przedsiębiorstwo to do końca 2014 r. prowadziło przewozy regularne na linii Wrocław - Oleśnica - Syców - Ostrzeszów oraz występowało i otrzymywało dopłaty do realizowanych na tej linii przewozów ulgowych.

(dowód: akta kontroli str. 85-140, 141-174)

Według wyjaśnień złożonych przez właściciela PW BESKID Jana Kumorowicza, Przedsiębiorstwo prowadziło regularne przewozy na linii Wrocław - Syców - Ostrzeszów po wygaśnięciu zezwolenia nr PP/0000505 na podstawie stosownego porozumienia, tj. porozumienia spisanego pomiędzy PW BESKID i PW BESKID Sp. z o.o. w dniu 5 maja 2014 r. oraz umowy zawartej pomiędzy tymi podmiotami w dniu 8 sierpnia 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 65-73)

PW BESKID Sp. z o.o. w okresie od sierpnia do grudnia 2014 r. posiadało zezwolenie na wykonywanie regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym w ramach linii Wrocław - Oleśnica - Syców - Ostrzeszów. Zezwolenie to - o nr 3231, zostało udzielone ww. Spółce decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 7 sierpnia 2014 r., a następnie zastąpione zezwoleniem nr 3231/1 wydanym w dniu 1 października 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 65-69, 84, 175-180)

Przedmiotem porozumienia zawartego pomiędzy PW BESKID i PW BESKID Sp. z o.o. było określenie trybu przejścia przez ww. Spółkę wykonywania regularnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym w ramach linii komunikacyjnej Wrocław - Syców – Ostrzeszów, z zachowaniem rozkładu jazdy i cen biletów obowiązujących dla posiadanego przez PW BESKID zezwolenia nr PP/0000505.

Natomiast umową z dnia 8 sierpnia 2014 r. PW BESKID Sp. z o.o. zleciło PW BESKID wykonywanie usług przewozu osób zgodnie z udzielonym ww. Spółce zezwoleniem, w ilości i częstotliwości zgodnej z rozkładem jazdy wydany w tym zezwoleniu dla linii komunikacyjnej Wrocław - Syców – Ostrzeszów. Strony umowy ustaliły miesięczny sposób wzajemnych rozliczeń finansowych w kwocie zależnej od wykonanego kilometra przebiegu autobusu. W umowie nie zawarto zapisów regulujących wzajemne rozliczenia stron w zakresie dopłat do realizowanych przewozów ulgowych.

(dowód: akta kontroli str. 70-73, 182-186)

Jan Kumorowicz przyczyny zaistniałej sytuacji wyjaśnił okresem przejściowym mającym na celu zapewnienie płynności przejścia obsługi linii Wrocław – Syców – Ostrzeszów z PW BESKID na PW BESKID Sp. z o.o. bez szkody dla pasażerów.

(dowód: akta kontroli str. 68-69)

NIK zwraca uwagę, że przepis art. 24 ust. 4 pkt 4 ustawy o transporcie w powiązaniu z art. 5 ustawy – Prawo przewozowe dopuszcza wielokrotne powierzanie przewozu innemu przewoźnikowi, niemniej jednak okoliczności tej nie można utożsamiać ze stałym powierzeniem przewozów¹⁹. Ustalenia kontroli wskazują bowiem jednoznacznie, że na podstawie umowy z dnia 8 sierpnia 2014 r. zawartej przez PW BESKID z innym przewoźnikiem (tj. PW BESKID Sp. z o.o.), Przedsiębiorca ten wykonywał usługi przewozu osób zgodnie z udzielonym zezwoleniem dla innego przewoźnika, w ilości i częstotliwości zgodnej z rozkładem jazdy stanowiącym załącznik do zezwolenia. Tym samym w okresie od 23 sierpnia do grudnia 2014 r. na linii Wrocław – Oleśnica- Syców – Ostrzeszów miało miejsce wykonywanie przez PW BESKID usługi regularnego przewozu drogowego osób bez wymaganego zezwolenia, a nie incydentalne powierzenie wykonania przewozu, o którym mowa w art. 5 ustawy – Prawo przewozowe. W związku z powyższym w ocenie NIK - PW BESKID nie posiadając zezwolenia, nie był uprawniony do świadczenia usług przewozu osób i nie nabył uprawnienia do otrzymania dopłat, gdyż nie spełnił łącznie przesłanek określonych w art. 8a ust. 4 ustawy o ulgach. Należy mieć przy tym na uwadze, że możliwość posłużenia się cudzym zezwoleniem na przewozy regularne nie oznacza zdaniem NIK, zwolnienia przewoźnika z obowiązku określonego w art. 18 ustawy o transporcie drogowym, tj. legitymowania się zezwoleniem na przewozy regularne. Warunek ten został wprowadzony także do zawartej przez PW BESKID Umowy o dopłaty z 2014 r., w której wskazano, że uprawnienie do otrzymania dopłat przewoźnik nabywa, gdy posiada zezwolenie na wykonywanie objętych dopłatami przewozów regularnych osób w krajowym transporcie drogowym (§ 3).

(dowód: akta kontroli str. 39-42)

2. PW BESKID nie dopełniło, wynikającego z § 3 pkt 3 Umowy o dopłaty z 2014 r., obowiązku złożenia do UMWD podpisanego przez osobę uprawnioną załącznika nr 1 zawierającego wykaz wszystkich linii regularnych w ramach,

¹⁹ Wg wyroku NSA w Warszawie z dnia 8 sierpnia 2007 r. (I OSK 1237/06).

których przewoźnik realizował przewozy zgodnie z posiadanymi zezwoleniami. Dokument ten, złożony do UMWD w dniu 16 stycznia 2014 r., zawierał wykaz trzech linii regularnych w ramach, których PW BESKID prowadziło przewozy²⁰, nie uwzględniał natomiast linii Wrocław – Syców – Ostrzeszów²¹ i nie został opatrzony wymagającym podpisem osoby uprawnionej do reprezentowania przewoźnika. Według Jana Kumorowicza braki w załączniku nr 1 do Umowy o dopłaty z 2014 r. wynikały z niedopatrzenia.

(dowód: akta kontroli str. 39-45, 65-67)

3. PW BESKID wystąpiło do UMWD z wnioskiem o przedłużenie zawartej w dniu 11 stycznia 2011 r. Umowy o dopłaty (nr DT-D/238/11) z przekroczeniem dopuszczalnego terminu. Umowa o dopłaty z 2011 r. przewidywała możliwość przedłużenia okresu jej obowiązywania, w formie tzw. „zawarcia na okres następny”, pod warunkiem wystąpienia przez przewoźnika z właściwym wnioskiem do Zarządu Województwa Dolnośląskiego nie później niż 30 dni przed datą rozpoczęcia tego okresu. Przywołana umowa zawarta została na okres 3 lat i obowiązywała do 31 grudnia 2013 r. Natomiast PW BESKID złożyło wniosek o jej przedłużenie na okres kolejnych dwóch lat w dniu 16 stycznia 2014 r. UMWD uwzględnił ten wniosek i na jego podstawie w dniu 28 stycznia 2014 r. zawarł z Przedsiębiorstwem umowę o dopłaty na kolejne dwa lata, tj. okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2015 r. Powyższe opóźnienie, według wyjaśnień Jana Kumorowicza związane było z wyjazdem rodzinnym na okres świąteczno-noworoczny.

(dowód: akta kontroli str. 39-57, 65-67)

4. Stosowane w PW BESKID cenniki dostępne w pojazdach, na stronie internetowej oraz dostarczonych do UMWD nie były tożsame jak również nie zawierały aktualnych danych o obowiązujących ulgach ustawowych. Zgodnie z art. 11 ustawy – *Prawo przewozowe*, przewoźnik zobowiązany jest podać do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty, ustalone lub stosowane przez niego taryfy lub cenniki. Na podstawie art. 22b ust. 1 ustawy o *transporcie*, przewoźnik zobowiązany jest zgłaszać na piśmie organowi, który udzielił zezwolenia, wszelkie zmiany danych, a których mowa art. 22 ustawy (w tym cenników zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 5), nie później niż 14 dni od ich powstania. Na podstawie oględzin pojazdu o nr rejestracyjnym KNT JM80 stwierdzono, iż cennik biletów dla trasy Nowa Ruda – Kłodzko – Ząbkowice Śląskie – Wrocław, dostępny w autobusie oraz przedłożony do UMWD, był niezgodny z cennikiem podanym na stronie internetowej Przedsiębiorstwa w dniu przeprowadzenia oględzin²². Ponadto na podstawie oględzin pojazdu o nr rejestracyjnym KNT 6GU7 stwierdzono, że cennik biletów dostępny w autobusie dla trasy Jelcz Laskowice – Czernica – Wrocław, był zgodny z cennikiem podanym na stronie internetowej Przewoźnika²³, jednakże cenniki te były niezgodne z ostatnimi ich wersjami przedłożonymi do UMWD dla wskazanej trasy. Ponadto podane do publicznej wiadomości, dostępne w pojazdach tabele ulg, określające wysokość oraz uprawnień do poszczególnych kategorii ulg ustawowych, były niezgodne z aktualnymi

²⁰ Tj. linii o następujących numerach w programie kasowym: - linia 100 o nazwie „Jelcz Laskowice – Wrocław” [1]; - linia 101 o nazwie „Wrocław – N.R. Drog. Skrz.” [2]; - linia 102 o nazwie „Wrocław – Złotoryja Szpital” [3].

²¹ Tj. linii ewidencjonowanej w programie kasowym pod nr 103.

²² Tj. beskid-przewozy.pl/wp-content/uploads/2014/01/cennik-biletow-jednorazowych-nowa-ruda-wroclaw.pdf

²³ Tj. beskid-przewozy.pl/wp-content/uploads/2014/01/cennik-biletow-jednorazowych-jelcz-laskowice-wroclaw.pdf

stawkami ulg wynikającymi z ustawy o ulgach oraz ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego²⁴. Dotyczyło to zniżek dla nauczycieli (37% zamiast 33%) oraz kombatantów (37% zamiast 51%). Jan Kumorowicz odnosząc się do ujawnionych niezgodności wyjaśnił, iż są one wynikiem przeoczenia. Zobowiązał się jednocześnie do niezwłocznego ujednolicenia i aktualizacji cenników dostępnych w pojazdach, na stronie internetowej oraz dostarczonych (zgłoszonych) do UMWD, a także zaktualizowania tabeli ulg do obowiązującego stanu prawnego.

(dowód: akta kontroli str. 501-508, 509-516, 601-607)

5. Przedsiębiorstwo nie dopełniło, wynikającego z § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie kas rejestrujących (dalej: *rozporządzenie w sprawie kas*), obowiązku wystąpienia i uzyskania zgody od podmiotu prowadzącego serwis główny na zmianę podmiotu prowadzącego serwis kas rejestrujących EMAR-105 o nr ewidencyjnych: 02-26-07385/1125 oraz 02-26-08289/1326. Ponadto nie poinformowało o tym fakcie właściwego naczelnika urzędu skarbowego, czym również naruszono postanowienia przywołanego § 14 ust. 3 *rozporządzenia w sprawie kas*. Jak wynika z zapisów w książkach serwisowych kas rejestrujących:

a) kasę o nr ewidencyjnym 02-26-07385/11 zainstalowano i wprowadzono w tryb fiskalny 26 września 2011 r. o godzinie 10:00. Instalację przeprowadziła firma „A...” s.c. będąca jednocześnie sprzedawcą kasy. Przeglądy techniczne kasy rejestrującej przeprowadzono: - [1] 21 marca 2013 r. (przez M.Z. z firmy „A...” s.c., nieczytelny podpis opatrzone pieczęcią „A... s.c. AUTORYZOWANY SERWIS s.c. mgr M.Z. identyfikator nr 32”, nie stwierdzono nieprawidłowości działania kasy rejestrującej); - [2] 11 marca 2014 r. (przez M. P. numer identyfikacyjny 112, nieczytelny podpis opatrzone pieczęcią „M.P. GB autoryzowany serwisant (1)”, nie stwierdzono nieprawidłowości działania kasy rejestrującej); - [3] 19 marca 2015 r. (przez M.P., numer identyfikacyjny 112, nieczytelny podpis opatrzone pieczęcią „M.P. GB autoryzowany serwisant (1)”, nie stwierdzono nieprawidłowości działania kasy rejestrującej).

b) kasę o nr ewidencyjnym 02-26-08289/13 zainstalowano i wprowadzono w tryb fiskalny 21 marca 2013 r. o godzinie 12:00. Instalację przeprowadziła firma „A...” s.c. będąca jednocześnie sprzedawcą kasy. Przeglądy techniczne kasy rejestrującej przeprowadzono: - [1] 16 marca 2014 r. (przez M.P. nieczytelny podpis opatrzone pieczęcią „M.P. GB autoryzowany serwisant (1)”, nie stwierdzono nieprawidłowości działania kasy rejestrującej); - [2] 20 marca 2015 r. (przez M.P. nieczytelny podpis opatrzone pieczęcią „M.P. GB autoryzowany serwisant (1)”, nie stwierdzono nieprawidłowości działania kasy rejestrującej).

(dowód: akta kontroli str. 517-534, 535-552)

Zgodnie z § 14 ust. 1 pkt 4 *rozporządzenia w sprawie kas* podatnicy stosujący kasy zgłaszają je do obowiązkowego przeglądu technicznego do podmiotu prowadzącego serwis główny lub podmiotu prowadzącego serwis kas, w terminach określonych w § 33 tego rozporządzenia. Zgodnie z § 14 ust. 2 *rozporządzenia w sprawie kas* Podatnik stosujący kasy korzysta wyłącznie z serwisu prowadzonego przez podmiot prowadzący serwis główny lub podmiot

²⁴ Dz. U. z 2014 r., poz. 1206 ze zm.

²⁵ Model EMAR-105 o nr fabrycznym 018508, numerze unikatowym BCL11031527 oraz numerze ewidencyjnym 02-26-07385/11 nadanym przez Naczelnika Urzędu Skarbowego Wrocław Psie Pole.

²⁶ Model EMAR-105 o nr fabrycznym 020714, numerze unikatowym BCL12060349 oraz numerze ewidencyjnym 02-26-08289/13 nadanym przez Naczelnika Urzędu Skarbowego Wrocław Psie Pole.

prowadzący serwis kas. Podmiot prowadzący serwis główny (w rozumieniu § 2 pkt 14 lit. a przywołanego *rozporządzenia*) poinformował w toku kontroli, że serwis ww. kas rejestrujących prowadzi firma „A...” M.Z., D.E. z siedzibą we Wrocławiu. Firma ta na podstawie umowy była autoryzowanym serwisantem i posiadała aktualne uprawnienia serwisowe, których nigdy nie wycofywano. Jan Kumorowicz wyjaśnił, iż zmienił serwisanta kas, ponieważ M.P. zaproponował kwotę za jeden przegląd niższą niż poprzedni serwis, a sprawa wyboru była dla niego jednoznaczna z uwagi na korzystniejsze warunki cenowe. Nowy serwisant - M.P. zadzwonił do niego i zaproponował swoje usługi. Zadeklarował także przyjazd do miejsca instalacji kasy, co było dla niego wygodne. Serwisant wylegitymował się legitymacją podobną do karty bankomatowej (widniało tam nazwisko i zdjęcie). Dodał także, że sposób przeprowadzenia przeglądu nie wzbudził jego wątpliwości. Wyjaśnił, że nie dysponuje innymi, niż wpisy w książkach serwisowych, dokumentami potwierdzającymi dokonanie przeglądów technicznych ww. kas przez M.P.

(dowód: akta kontroli str. 559-560, 562-563, 584-586)

Zgodnie z § 34 ust. 2 pkt 2 *rozporządzenia w sprawie kas* obowiązkowy przegląd techniczny kasy obejmuje również dołączenie do książki kasy zaleceń pokontrolnych oraz kopii dokumentu potwierdzającego wykonanie przeglądu technicznego, w szczególności kopii faktury. Jan Kumorowicz wyjaśnił, że M.P. obiecał przysłać na okoliczność sporządzenia przeglądu stosowną fakturę VAT, jednakże do dnia złożenia wyjaśnień²⁷ jej nie otrzymał, a zapłatę za usługę uiścił niezwłocznie po zakończeniu usługi przeglądu kas. Dodał ponadto, że nie posiada obecnie kontaktu z M.P.

(dowód: akta kontroli str. 584-586)

Z informacji przedłożonych w toku kontroli przez podmiot prowadzący serwis główny wynika, że kasa o numerze ewidencyjnym 02-26-07385/11 (nr fabryczny 018508) miała wykonany przegląd 21 marca 2013 r., natomiast dla kasy o numerze ewidencyjnym 02-26-08289/13 (numer fabryczny 020714) brak było informacji o wykonanym przeglądzie. Ponadto, zgodnie z § 23 ust. 5 *rozporządzenia w sprawie kas* potwierdzeniem upoważnienia serwisanta kas jest ważny identyfikator wydany przez podmiot prowadzący serwis główny. Z przekazanych informacji wynika, że nr identyfikacyjny 112, którym zgodnie z wpisem do książek kas posługiwał się M.P. należał do innej osoby, zatrudnionej w firmie, która przed laty była autoryzowanym serwisem, ale aktualnie nie posiada podpisanej umowy i uprawnień serwisowych. W przekazanej w toku kontroli dokumentacji stanowiącej listę firm i serwisantów posiadających aktualne uprawnienia (autoryzację) i legitymacje serwisowe dla wykonywania serwisu bileterek autobusowych EMAR-105 nie figurowała osoba o nazwisku M.P.

(dowód: akta kontroli str. 519, 537, 559-560, 562-583)

Jak wskazano powyżej zgodnie § 14 ust. 3 *rozporządzenia w sprawie kas* zmiana podmiotu prowadzącego serwis kas (niewynikająca z naruszenia warunków jego prowadzenia) może być dokonana, na wniosek podatnika, za zgodą podmiotu prowadzącego serwis główny (z tym, że nie może on odmówić zgody na zmianę prowadzącego serwis kas, jeżeli warunki cenowe i miejsca jego świadczenia są korzystniejsze dla podatnika). O dokonanej zmianie podatnik zawiadamia właściwego naczelnika urzędu skarbowego w terminie 7 dni od dnia jej dokonania.

Podmiot prowadzący serwis główny poinformował NIK, iż PW BESKID nigdy nie występowało o zmianę serwisu ww. kas. Także Naczelnik Urzędu Skarbowego Wrocław Psie Pole poinformował, że do obsługi ww. kas rejestrujących została zgłoszona firma „A...”, a z posiadanej dokumentacji nie wynika, iż nastąpiła zmiana podmiotu prowadzącego serwis.

Jan Kumorowicz wyjaśnił, iż nie zwrócił się o zgodę do serwisu głównego, ponieważ nie przyszło mu to do głowy, a serwisant oświadczył, że jest uprawniony do prowadzenia serwisu kas rejestrujących i przyjął to oświadczenie w dobrej wierze. Odnosząc się do obowiązku poinformowania o zmianie Naczelnika Urzędu Skarbowego Wrocław Psie Pole wyjaśnił, że nie wiedział o takim obowiązku.

(dowód: akta kontroli str. 559-560, 562-563, 553, 554-558, 584-586)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Przedsiębiorstwa w badanym obszarze.

2. Ewidencja sprzedaży biletów ulgowych

Opis stanu faktycznego

W kasach rejestrujących PW BESKID w badanym okresie zainstalowane były programy „PP Bilety” oraz „Bilet Miesięczny”.

(dowód: akta kontroli str. 58-64, 501-508, 509-516)

Na podstawie oględzin przeprowadzonych w autobusach użytkowanych przez PW BESKID²⁸ (obsługujących trasy Jelcz Laskowice – Czernica – Wrocław oraz Nowa Ruda – Kłodzko – Ząbkowice Śląskie – Wrocław), ustalono, że stosowane oprogramowanie umożliwiało określenie kwot dopłat do przewozów w podziale na poszczególne kategorie ulg ustawowych. Umożliwiało także ustalenie kolejności stosowanych ulg, które ustalone były przez Przewoźnika według najczęściej stosowanych ulg, celem zapewniania sprawnej obsługi kasy przez kierowcę. Oprogramowanie to pozwalało również na dołączenie ulgi do zestawu ulg dostępnych. Do wystawianych biletów ulgowych przypisany był rodzaj (grupa) ulgi.

Na podstawie próby²⁹ porównano czy ustalone w kasach ceny dla aktualnie obsługiwanych tras: Jelcz Laskowice – Czernica – Wrocław oraz Nowa Ruda – Kłodzko – Ząbkowice Śląskie – Wrocław były zgodne z cennikiem opłat podanym do publicznej wiadomości pasażerów. Analiza nie wykazała rozbieżności.

(dowód: akta kontroli str. 501-508, 509-516)

Uzyskane przez Przedsiębiorstwo w badanym okresie dopłaty do przewozów ulgowych zostały wykazane, jako przychody działalności w Podatkowej Księdze Przychodów i Rozchodów roku 2013 i 2014 r.³⁰. Ujmowane miesięcznie w ww. ewidencji kwoty dopłat w roku 2013 i w 11 miesiącach roku 2014 i styczniu 2015 r. były zgodne z kwotami wynikającymi z zestawień z raportów kas fiskalnych w wartościach netto³¹.

(dowód: akta kontroli str. 149-174, 192-250, 277-304, 307-308)

²⁸ O nr rejestracyjnych KNT 6GU7 oraz KNT JM80.

²⁹ 10 przypadków w pojeździe o nr rej. KNT 6GU7 obsługującym trasę Jelcz Laskowice – Czernica – Wrocław oraz 6 przypadków w pojeździe o nr rej. KNT JM80 obsługującym trasę Nowa Ruda – Kłodzko – Ząbkowice Śląskie – Wrocław.

³⁰ Oraz miesiąca stycznia 2015 r.

³¹ Oraz z kwotami wypłaconymi Przedsiębiorstwu przez UMWD z tytułu Umowy o dopłaty z 2011 r. i 2014 r. pomniejszonymi o podatek VAT w wysokości 8%.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W Podatkowej Księdze Przychodów i Rozchodów (dalej: PKPiR) Przedsiębiorstwa³² wykazano kwotę dopłaty do przewozów ulgowych za marzec 2014 r. w wartości 54.955,29 zł, stanowiącej wartość dopłaty brutto - równej wpływowi na rachunek bankowy PW BESKID w dacie 25 kwietnia 2014 r. Według informacji uzyskanej od firmy, której powierzono obsługę księgowo-podatkową Przedsiębiorstwa, ustalono, że kwota dopłaty ujęta w PKPiR w miesiącu kwietniu 2014 r. została skorygowana jeszcze w trakcie niniejszej kontroli NIK do wartości netto (50.884,53 zł).

(dowód: akta kontroli str. 187-194, 203-204, 266, 291, 297-304)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Przedsiębiorstwa w badanym obszarze.

3. Prawidłowość sporządzania wniosków o przekazanie dopłat i ich rozliczenie

Opis stanu
faktycznego

PW BESKID otrzymało dopłaty do realizowanych w badanym okresie przewozów ulgowych w łącznej kwocie 936.777,69 zł, w tym 415.279,29 zł za 2013 r. i 521.498,40 zł za 2014 r. Najwyższe dopłaty przewoźnik otrzymał do biletów ulgowych miesięcznych odpowiednio: w 2013 r. w kwocie 294.777,48 zł (71,0% otrzymanych dopłat), w tym dopłata do biletów miesięcznych z ulgą 49% wyniosła 103.550,76 zł (24,9% otrzymanych dopłat); w 2014 r. w kwocie 338.180,66 zł (64,9% otrzymanych dopłat), w tym dopłata do biletów miesięcznych z ulgą 49% wyniosła 148.367,71 zł (28,5% otrzymanych dopłat).

Kwota otrzymanych dopłat była równa kwocie wnioskowej przez Przedsiębiorstwo, tj. wynikającej z przedstawionych do UMWD miesięcznych rozliczeń.

(dowód: akta kontroli str. 74-140, 251-254, 277-296, 305-306)

Postanowieniami § 3 pkt 4 Umów o dopłaty z 2011 r. i 2014 r. PW BESKID zobowiązane zostało do dostarczania do UMWD zestawień należnych dopłat za miesięczny okres rozliczeniowy z podziałem na kategorie ulg (sporządzonych według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do umowy) wraz z dołączonymi wydrukami zestawień dopłat z podziałem na kategorie ulg oraz z podziałem na linie w ramach, których realizowane są przedstawiane do rozliczeń przewozy. Wydruki te miały pochodzić z programu obsługującego kasy rejestrujące opłaty za przewozy uzyskane przez Przedsiębiorstwo w danym okresie rozliczeniowym. Zgodnie z § 4 pkt 5 Umowy o dopłaty z 2011 r. i 2014 r., PW BESKID zobowiązane było do przekazywania ww. dokumentów do UMWD przed upływem ósmego dnia roboczego od zakończenia miesięcznego okresu rozliczeniowego.

(dowód: akta kontroli str. 39-57)

W badanym okresie Przedsiębiorstwo sporządzało i składało do UMWD wymagane zestawienia dopłat do biletów ulgowych na obowiązującym wzorze (stanowiącym załącznik nr 2 do Umowy o dopłaty z 2011 r. i 2014 r.) i w wymaganej – miesięcznej, częstotliwości. Do ww. zestawień każdorazowo dołączono stosowne wydruki z programu obsługującego kasy rejestrujące opłaty za przewozy uzyskane przez PW BESKID w danym okresie rozliczeniowym (bileterki PW BESKID). Wykazane w złożonych do UMWD zestawieniach wartości dopłat oraz ilości biletów w rozbiu na kategorie ulg ustawowych były zgodne z wynikającymi z wydruków z programu obsługującego bileterki PW BESKID i uwzględniały zgłoszone przez Przedsiębiorstwo korekty.

(dowód: akta kontroli str. 74-140, 251-254, 277-296, 305-306, 307-308)

³² Prowadzonej przez firmę podatkowo-księgową na podstawie zawartej umowy.

Zgodnie z § 4 pkt 3 Umowy o dopłaty z 2011 r. i 2014 r. Przedsiębiorstwo zobowiązane było do przechowywania przez okres 5 lat danych dotyczących sprzedaży biletów ulgowych przedstawionej UMWD do rozliczenia dopłat na elektronicznych nośnikach pamięci w sposób umożliwiający ich odtworzenie, przetwarzanie i weryfikację. PW BESKID dysponowało pełną elektroniczną bazą danych o sprzedaży biletów ulgowych i rozliczonych dopłat za okres od marca do grudnia 2014 r. Baza dotycząca okresu wcześniejszego nie była kompletna i nie pozwalała na odtworzenie przekazanych do UMWD zestawień dopłat.

(dowód: akta kontroli str. 39-57, 307-324)

Przedsiębiorstwo w badanym okresie nie zawierało z gminami umów w celu realizacji przez gminy obowiązku zapewnienia dzieciom i młodzieży szkolnej dojazdu do placówek szkolno-wychowawczych, wynikającego z art. 14a ust. 3 oraz art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³³ i nie otrzymywało z tego tytułu dopłat do biletów ulgowych.

(dowód: akta kontroli str.8-15)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Przedsiębiorstwo w sposób nieuprawniony rozliczyło i pozyskało dopłaty do przewozów ulgowych prowadzonych w okresie od września do grudnia 2014 r. na linii Wrocław – Syców – Ostrzeszów w łącznej wartości 14.339,16 zł³⁴. Jak wykazano w pkt. 1.2 niniejszego wystąpienia w przywołanym okresie PW BESKID nie spełniało, określonego w art. 8a ust. 4 pkt 1 ustawy o ulgach oraz w §3 pkt 1 Umowy o dopłaty z 2014 r., warunku uzyskania dopłat, tj. ważnego zezwolenia. Zgodnie z wydrukami zestawień sporządzonych na podstawie sprzedaży biletów ulgowych zarejestrowanej w kasach rejestrujących - bileterkach PW BESKID, Przedsiębiorstwo prowadziło przewóz osób i rozliczało dopłaty do sprzedaży biletów ulgowych na trasie Wrocław – Syców – Ostrzeszów przez okres 12 miesięcy 2014 r., w tym również po dacie wygaszenia posiadanego zezwolenia nr PP/0000505 na wykonywanie regularnych przewozów osób w ramach ww. linii. Zarejestrowane w bileterkach Przedsiębiorstwa i wykazane w zestawieniach jw. dopłaty za miesiące wrzesień, październik, listopad i grudzień 2014 r. dotyczyły w sumie 215 biletów w łącznej kwocie ulgi/dopłaty wynoszącej 14.339,16 zł. Wydruki tych zestawień³⁵ zostały, zgodnie z §3 pkt 4 Umowy o dopłaty z 2014 r., przekazane do UMWD jako załączniki do miesięcznych zestawień dopłat do biletów ulgowych. Na podstawie ww. dokumentów wypłacone zostały PW BESKID dopłaty w wysokości wynikającej z zawartego w nich wyliczenia, w tym do przewozów realizowanych na linii Wrocław – Syców – Ostrzeszów.

(dowód: akta kontroli str.32-38, 85-128, 271-274)

Jan Kumorowicz, wyjaśnił, że zarówno firma P. W. Beskid Jan Kumorowicz jak i Spółka jak i PW BESKID odrębnymi umowami i wnioskami potwierdziły swoją wolę obsługi pasażerskiej do wskazanej trasy. W myśl tego sama umowa sankcjonuje pozyskiwanie dopłat do biletów ulgowych przez wskazane podmioty. Wyżej wskazane podmioty otrzymały częściowe dopłaty

³³ Dz.U. z 2004 r., nr 256, poz. 2572 ze zm.

³⁴ W tym za miesiąc wrzesień w kwocie 3.098,30 zł, za październik w kwocie 5.061,40 zł, za listopad w kwocie 4.257,42 zł i za grudzień 1.922,04 zł.

³⁵ Z uwzględnieniem korekty dotyczącej rejestracji w okresie od września do listopada ulgi dla kombatanów w niewłaściwej wysokości.

do biletów ulgowych. Oba podmioty nie miały możliwości podwójnego naliczania ani wyłudzenia dodatkowych dopłat do biletów ulgowych.

(dowód: akta kontroli str. 165-169)

2. W czterech przypadkach w kontrolowanym okresie PW BESKID przekazało do UMWD miesięczne zestawienia dopłat do prowadzonych regularnych przewozów autobusowych osób z przekroczeniem terminu określonego w §4 pkt 5 Umowy o dopłaty odpowiednio z 2011r. i 2014 r., tj. po upływie ósmego dnia roboczego od zakończenia okresu rozliczeniowego. Zestawienie dopłat do przewozów realizowanych w sierpniu 2013 r. zostało przedłożone do UMWD w dniu 12 września 2013 r., natomiast zestawienia dopłat do przewozów realizowanych w sierpniu, wrześniu oraz listopadzie 2014 r. odpowiednio w dniu 11 września, 13 października oraz 11 grudnia 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 85-140, 277-296)

Powyższe opóźnienia, według wyjaśnień Jana Kumorowicza, wynikały z innych czynności niezbędnych do przeprowadzenia w Przedsiębiorstwie mających związek z zapewnieniem bezpieczeństwa pasażerów, które są priorytetowe do prowadzonej działalności.

(dowód: akta kontroli str. 65-67)

3. Przedsiębiorstwo nie dopełniło, wynikającego z § 4 pkt 3 Umowy o dopłaty z 2011 r. i 2014 r., obowiązku przechowywania przez okres pięciu lat danych dotyczących sprzedaży biletów ulgowych na elektronicznych nośnikach pamięci w sposób umożliwiający ich odtworzenie, przetwarzane i weryfikację. Stosowany w PW BSKID program archiwizacji danych nie zapewnił możliwości wydruku z posiadanych nośników elektronicznych zestawień dopłat do biletów ulgowych³⁶ wskazujących na wartość i ilość rozliczonych i otrzymanych dopłat do przewozów realizowanych w okresie od stycznia 2013 r. do lutego 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 39-57, 65-140, 307-324)

Według wyjaśnień Jana Kumorowicza, powyższe było wynikiem awarii systemu komputerowego, która spowodowała usunięcie części danych.

(dowód: akta kontroli str. 65-67)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁷, wnosi o:

1. Zaktualizowanie podanych do publicznej wiadomości cenników oraz tabel zniżek biletów ulgowych określających wysokość oraz uprawnień do ulgi, zgodnie ze stanem wynikającym z obowiązujących przepisów prawa w tym m.in. ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, jak również ustawy z dnia 24 stycznia

³⁶ o których mowa w § 3 pkt 4 Umowy o dopłaty z 2011 r. i 2014 r.

³⁷ Dz.U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego.

2. Zlecenie wykonywania okresowych przeglądów kas fiskalnych wyłącznie uprawnionym do tego podmiotom.
3. Terminowe przedkładanie w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego miesięcznych rozliczeń dopłat do biletów ulgowych oraz zapewnienie pełnej archiwizacji danych w zakresie uzyskanych dopłat przez wymagany okres pięciu lat.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

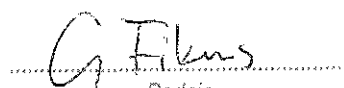
Wrocław, dnia czerwca 2015 r.

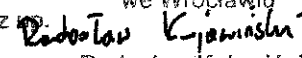
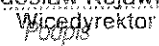
Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

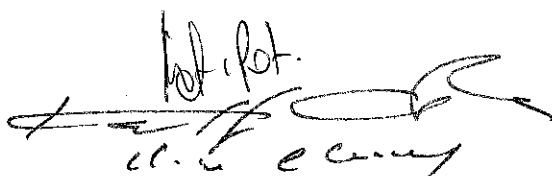
Kontrolerzy
Ksymbena Kramarczyk - Rosiak
Główny specjalista kontroli państwowej

Podpis

Grzegorz Fikus
Młodszy inspektor kontroli państwowej

Podpis

DYREKTOR
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
we Wrocławiu
z
Radosław Kujawiński
Wicedyrektor

Podpis

Radosław Kujawiński

